

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1646/2023
17.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јован Вукчевић, адвокат из ..., против туженог Предузећа "Умка фабрика картона Умка" д.о.о. из Умке, чији је пуномоћник Миодраг Ракић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3007/22 од 13.01.2023. године, у седници одржаној 17.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против ставова другог, трећег и четвртог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3007/22 од 13.01.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3007/22 од 13.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 8/19 од 24.05.2021. године, која је исправљена решењем истог суда П1 8/19 од 04.08.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати следеће износе: на име претрпљених физичких болова 40.000,00 динара; на име претрпљеног страха 32.000,00 динара; на име претрпљених душевних болова због наружености 8.000,00 динара, са законском затезном каматом на укупан износ од 80.000,00 динара, почев од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете исплати: на име претрпљених физичких болова износ преко досуђених 40.000,00 до тражених 250.000,00 динара; на име претрпљеног страха преко досуђених 32.000,00 до тражених 200.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености преко

досуђеног износа од 8.000,00 динара до траженог износа од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 3007/22 од 13.01.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Другог основног суда у Београду П1 8/19 од 24.05.2021. године, исправљену решењем истог суда П1 8/19 од 04.08.2022. године, у ставу првом изреке, у делу става другог изреке, за износ од 170.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова, износ од 160.000,00 динара на име претрпљеног страха и износ од 80.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, са законском затезном каматом. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П1 8/19 од 24.05.2021. године, исправљена решењем истог суда П1 8/19 од 04.08.2022. године, у преосталом делу става другог изреке, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених физичких болова износ од још 40.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 8.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од још 12.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.05.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П1 8/19 од 24.05.2021. године, исправљене решењем истог суда П1 8/19 од 04.08.2022. године, тако што је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 84.070,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, на основу одредбе члана 403. Закона о парничном поступку, из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у преиначујућем делу, на основу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије туженог неосновано се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., учињене у поступку пред другостепеним судом, имајући у виду да је другостепени суд, супротно наводима ревизије, ценио жалбене наводе туженог, у свему на начин прописан одредбом члана 396. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је претрпео повреду на раду ...2014. године, када му је ногу пригњечио балван на плацу туженог након што је трупац склизнуо са гомиле других балвана у току обављања послова мерења и сечења трупаца који је тужилац извршавао, по налогу туженог, са радником ББ. На плацу туженог су постојале металне шипке намењене за померање балвана са гомиле и њихово појединачно издвајање у сврху мерења и сечења по одређеним дужинама, као припрема за даљу обраду. У време када је повређен тужилац је имао 29 година (рођен је 1985. године), а задобио је лаку телесну повреду, услед које је трпео физички бол јаког интензитета у трајању од два дана, који је прешао у бол средњег интензитета у

трајању од наредних 20 дана, а болове слабог интензитета трпео је следећих шест месеци. При повређивању је дошло до умањења естетског изгледа тужиоца у виду лаке наружености, тако што има три ожилка на левој потколеници величине 6x3 цм, 3x2 цм и 2x1 цм, а сви су тамно пребојени и неправилно срасли. Тужилац је при повређивању претрпео примарни страх високог интензитета у трајању од 1 минута, потом примарни страх средњег интензитета у трајању од три сата (до обраде повреда у Ургентном центру), те примарни страх лаког интензитета током следећих 24 часа, да би страховање средњег интензитета тужилац трпео следећа три месеца до закључења боловања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца делимично усвојио, применом одредбе члана 173, 174, 177. и 200. Закона о облигационим односима, налазећи да тужиоцу припадају новчани износи накнаде нематеријалне штете и то: 50.000,00 динара на име претрпљених физичких болова; 40.000,00 динара на име претрпљеног страха и 10.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености. Међутим, по мишљењу првостепеног суда, тужилац је допринео настанку штете у проценту од 20%, јер је видео да су балвани склони клизању и паду, па је морао да изводи радове са нарочитом пажњом тако што би запрекама осигурао да се балвани са горњих положајева не откотрљају и слете са гомиле, а није тако поступио, па је првостепени суд за проценат доприноса умањио износе правичне новчане накнаде које је утврдио на основу одредбе члана 232. Закона о парничном поступку.

Другостепени суд је, прихватајући закључак првостепеног суда о доприносу тужиоца сопственом повређивању од 20%, закључио да је првостепени суд тужиоцу признао ниже износе на име накнаде нематеријалне штете, од припадајућих износа у смислу одредбе члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, па је преиначио првостепену пресуду, у одбијајућем делу, признајући тужиоцу износе од још 40.000,00 динара на име претрпљених физичких болова; 8.000,00 динара на име претрпљеног страха и 12.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, са припадајућом законском затезном каматом у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима, прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. За штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави, на основу одредбе члана 174. истог Закона. Ослобађање од одговорности прописано је одредбом члана 177. Закона о облигационим односима, тако што се ималац ствари ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључивом радњом оштећеника или трећег лица које он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2.). Новчана накнада нематеријалне штете прописана је одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, тако што за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе

да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2.).

У конкретном случају, тужилац је повређен на раду код туженог ...2014. године, обављајући опасну делатност, па је тужени дужан да му причињену штету накнади. Када се има у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова и претрпљеног страха, као и облик наружености као последице повреде коју је тужилац задобио спорном приликом, те допринос тужиоца сопственом повређивању од 20%, по оцени Врховног суда, признати износи новчане накнаде нематеријалне штете од укупно 80.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 40.000,00 динара на име претрпљеног страха и 20.000,00 динара на име претрпљених душевна болова због наружености, представљају правичну новчану накнаду тужиоцу одмерену у свему на начин прописан одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима.

Наводи ревизије туженог о искључивој кривици тужиоца, као оштећеног су без утицаја на одлучивање, имајући у виду да се односе на основ потраживања тужиоца, док је преиначујућим делом побијане пресуде, у односу на који је ревизија туженог дозвољена, првостепена пресуда преиначена само у погледу износа потраживања тужиоца.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 2, и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије туженог изјављене против потврђујућег дела првостепене пресуде (став 1.), применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку, прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У свим другим случајевима, у парницама из радног односа о дозвољености ревизије одлучује се на основу одредбе члана 403. став 3. истог Закона, у зависности од вредности предмета спора побијаног дела.

Тужбу ради накнаде штете тужилац је поднео 07.03.2015. године, а вредност предмета спора побијаног дела је 410.000,00 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија туженог није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**